

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in ostanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 214.

V Ljubljani, v ponedeljek 20. septembra 1897.

Letnik XXV.

Resni dnevi.

Z Goriškega.

Vsaka doba ima svoj poseben značaj, posebnega duha, razvijajočega se po tedaj prevladujočih razmerah, prašanjih časa.

Sedaj prevladajoče prašanje časa je v prvi vrsti družabno, socijalno.

Da se pa prašanje ugodno, uspešno reši, je treba korenito poznati, proučevati in vstrajno na tem delovati s pismom, besedo in dejanji.

Ni bilo menda do dandanes še tako prepornih in opasnih razmer, kakor so sedaj; sovražnik, hoteti vničiti človeško družbo, je ne napada od zunaj, ampak tiči v njenem osrčju, in ji malo ne skrivšem razjeda korenike. Tem bolj se nam je tedaj bati tega zlega, tem bolj se nam je prizadevati, da je vničimo ali odstranimo, prizadevati, da obvarujemo vsaj zdrave ude družbe preteče kuge.

Jedini pripomoček proti temu zlu je tedaj, kakor rečeno, da socijalno prašanje proučujemo, je do dobra spoznamo in ja z vsemi dovoljenimi sredstvi rešujemo.

Ker pa proti socijalni demokratizem tudi našemu le maloštevilnemu narodu, se nam je iz več vzrokov bojevati proti njemu, in zato je dolžnost vsakogar, ki ima opraviti z ljudstvom, da — vsakogar, ki goji pravo ljubezen do naroda in ima zadosti priložnosti in časa, da se potruji pridobiti si vsaj kolikor toliko znanja v tej stroki.

Našemu narodu preti bolj nego od Lahov in Nemcev propast ravno od soc. demokracije in to v več ozirih. Cesar se pri drugih večjih narodih ni bati tako lahko, namreč, da izginejo razpovršje, bati se je nam Slovencem,

prvič v verskem oziru. Soc. dem. načela in nauki so pogubni slednjemu verskemu življenju in mišljenju. V kat. veri ima soc. dem. naj-

večjega nasprotnika, tedaj tudi vera v soc. demokratizmu. Ako zmaga pri nas soc. demokracija, propade vera in z vero, da govorim s slavnim vladiko Slomšekom, narod, zakaj le veri se imamo zahvaliti, da smo še narod in da se nismo tekom stoletij izgubili v neizmernih valovih tujih in sovražnih rodov. Vera je podlaga prosveti, kulturi, da je prava kultura;

drugič v narodnostnem oziru samem. Znano nam je geslo soc. dem., da vladaj na svetu mednarodnost, internacionalizem, da je isto, ako si Lah, ali Mažar ali Slovenec itd. Soc. demokrat ni potem takem nikakega naroda pravi ud, ni narodnjak, nima ljubezni do lastnega naroda, kar je celo protinaravno; naj se li udomači pri nas, ki smo se tako rekoč komaj jeli zavedati svoje mile narodnosti slovenske in se komaj počeli vstrajno potegovati za svoja sveta narodna prava, v tem važnem trenutku ali sploh kedaj ta duh mednarodnosti?

Mi tudi kot Slovenci, čisti, navdušeni narodnjaki lahko ljubimo in moramo ljubiti vse ljudi, a ob enotnosti, kakor rečeno, nam je tudi po božji postavi dovoljeno in celo zaukazano ljubiti in negovati svoj narod in narodnost. — Sploh pa soc. demokratje drugače govore kakor delajo; saj so pokazali ravno letos v drž. zboru in izven njega, kaj so prav za prav, in da so ravno tako strastni prenapeteži kakor nemški nacionalni divjaki, ako se le gré za to, da se tlačijo in vničujejo Slovani! Ako je sploh soc. demokrat narodnjak, ni nikdar idejalen, uzoren, ker mu manjka pravega vznášajočega duha od strani vere, manjkajoče mu, — k večjemu le sebičen, kakor so dandanašnji liberalci; za čast in denar prodá prepričanje celó;

tretjič v gospodarskem oziru. — Glavni uzor soc. dem. je komunizem, kateri pa bi mogel zavladati še le po odstranitvi po-

sestne pravice; v dosego tega smotra pa je neobhodno potreben propad rokodelskega in kmetškega stanu. Vsakdanja skušnja kaže, da se po deželi med kmeti, posestniki nikakor ne morejo udomačiti soc. dem., pač pa med neposestniki. Gospodarsko vprašanje tedaj, oziroma njega rešitev bo odločevala obstanek in širitev, ali zaježovanje soc. dem. Ako propadeta omenjena stanova, jima nujno sledi soc. demokratizem; ako se nadalje ta kuga usili in udomači med nami, vemo, kakor je razvidno iz gori omenjenega, kaj nas čaka kot narod. Kako nujno potrebno je tedaj, da proučujemo gospodarsko vprašanje, da je skušamo rešiti, da si prizadevamo pomagati vsak po svoji moči in sposobnosti bolj in bolj propadajočemu kmetškemu in rokodelskemu stanu.

Konečno mislim, da smem sklepati, da kar je Slovenca, ne more biti, ako je posameznik res Slovenec, drugega kakor krščanski socijalist, odločen nasprotnik socijalnega demokratizma. — Glavna razsežnejša faktorja med narodom sta pač učiteljski in duhovski stan. Brez strahu bi lahko zrl v bodočnost, ako bi ta dva stanova na splošno napela svoje čile moči, proučevala socijalizem, poučevala narod o pogubnih naukih njegovih, ga vodila z modrimi naveti v novih podjetjih, raznih uspešnih napravah in prenosovah, ustanovljala ali pomagala ustanavljati koristne zavode, kmet. društva, posojilnice in hranilnice itd. O uspehu takega delovanja imamo pač dosti lepih vzgledov. — Da se pa zanimanje za socijalistiko razširi tako na splošno, bilo bi sicer najpripravnije, da bi se o tem že v šolah jelo predavati, kakor se je lani pod dr. Krekom v ljubljanskem semenišču; ako pa to ni za sedaj tudi drugod še mogoče, ume se, da je odvisno od vsakega posameznika, ali se je uči, ali ne in od medsebojnega navdušenja in bodrenja.

LISTEK.

Zločin.

(Ruski spisal Anton Čehov.)

„Kedo je tu?“

Nič odgovora. Stražnik ničesar ne vidi, vendar sliši razločno med bučanjem vetra, vršanjem dreves, da se nekdo pomiče med drevjem. Pomladna noč je zavila zemljo v oblake in meglo, in stražniku se zdi, kakor da bi se nebo in zemlja in on sam z svojimi mislimi vred združil v nekaj ogromnega, neprodirno temnega. Le s tipanjem more priti z mesta.

„Kedo je tu?“ vpraša stražnik drugič, in zdi se mu, da sliši šepetanje in pritajen smeh. „Kedo je tu!“

„Jaz, batjuška...“ mu odgovori postaren glas.

„Ti! Pa kdo si ti?“

„Jaz... popotnik.“

„Kakšen popotnik?“ zavpije stražnik jezno, da bi tako prikril notranji strah. „Hudobec te menda goni tod okrog. Vranič, po noči se klatiš po pokopališču!“

„Kaj? Pokopališče je tukaj?“

„Kaj pak? Seveda, pokopališče! Kaj ne vidiš?“

„Oh, oh, oh... Marija, nebes kraljica!“ Pri tem se zasliši stokanje starega moža. „Nič ne vidim, batjuška, nič... Poglejmo, kakšna tema, kakšna tema! Tema ko v mehu, ta tema, batjuška! Oh, oh, oh...“

„Pa kdo si?“

„Jaz — romar, batjuška, popoten človek.“

„Sami hudiči, taki ponočnjaki... No, to so romarji! Pijanci...“ mrmra stražnik, kojega so potolažile besede in vzdih popotnika. — „Z vami se samo greši. Ves dan popivate, po noči pa vas goni sam peklenšček okrog. Vendar se mi je tako zdelo, kakor da nisi sam, kakor da sta dva, trije...“

„Sam sem, batjuška, sam. Popolnoma sam... Oh, oh, oh... O, naših grehov...“

Stražnik se zadene ob neznanca in obstoji. „Toda kako si prišel semkaj?“ ga vpraša.

„Zašel sem, ljubi moj. K Mitrijevemu mlinu sem šel, pa sem zašel.“

„Hoho, mar gre tu pot k Mitrijevemu mlinu? Tepec! K Mitrijevemu mlinu se gre veliko bolj na levo, iz mesta po veliki cesti. V pijanosti si šel doberšne tri vrste predaleč. Mislim, da si v mestu pogledal pregloboko v čašo!“

„Grešil sem, batjuška, grešil sem. Res, tako je bilo, nečem skrivati greha. Kod pa mi je sedaj iti?“

„Idi vedno naravnost, naravnost ob tem mestu, da prideš do ograjenega prostora, tam pa se obrni takoj na levo in idi skozi celo pokopališče do vratac. Odpri je in pojdi v božjem imenu. Samo pazi, da ne telebneš v jarek. Za pokopališčem pojdi vedno po polju, po polju, po polju, da prideš na veliko cesto.“

„Bog ti dal zdravje, batjuška. Marija, nebes kraljica, naj te čuva in naj ti bo milostna. — Pa saj bi me lahko spremil, ljubi moj! Bodi tako dober in spremi me do vratac!“

„Seveda, ali utegnem! Idi sam!“

„Bodi usmiljen, sprejel te bom v svojo molitev. Nič ne vidim, tema je ko v rogu, niti roke pred očmi ne vidim! Ta tema, ta tema! Spremi me, prijatelj!“

„Kajpak, mar utegnem s spremljanjem se muditi! Ko bi hotel vsakogar tako razvaditi, bi mi vedno spremljanje kmalu presedalo.“

„V Kriščevem imenu me spremi! Prav nič ne vidim in se bojim sam hoditi po pokopališču. Grozno je, batjuška, grozno, strašno se bojim, ljubi moj.“

„Ti si vsiljiv“, mrmra stražnik. — „No, bodi, pojdi!“

Stražnik in popotnik prestopita. Drug ob drugem gresta, ramo ob rami in molčita. Mokri, mrzli veter jima udarja v obraz, in nevidno drevje ju obsiplje

Prepričani smo tudi, da bo tudi socijalni odsek Leonine na to uspešno deloval, in da je že marsikaj koristnega in modrega ukrenil!

Kdor ima pravo ljubezen do naroda, na delo!

Vseslovenski in istrsko-hrvatski shod.

(Dalje.)

Govor g. dr. Andreja Ferjančiča.

Veselslavni shod! Kadar se bode pisala zgodovina, kako sta se slovenski in hrvatski narod v Istri bojevala za svoj narodni obstanek, omenjal bode pisec današnjega dne, kakor tistega, na kateri so prihiteli iz cele domovine možje v slovensko središče, belo Ljubljano, da sodelujejo pri sklepih, katere jim narekujejo politične razmere, da ohranijo svojo narodnost in zaprečijo, da se pogrezne na jedni strani v Nemstvo, na drugi v Italijanstvo.

Prišli ste tudi vi, naj vas prav razločuje in razdružuje mišljenje v posameznostih, in zgodovinar bode moral pritrditi, da mej Slovenci, kadar gré za obrambo njih narodnosti, ni strank, ampak so vsi jedini.

Od časov slovenskih taborov nismo imeli Slovenci tako veličastnega shoda, in ta shod nadkrijuje tudi največji tabor, ne po svojem številu, ampak po izbrani udeležbi, in da so zastopani vsi stanovi in vse pokrajine, in malone vse občine širne slovenske domovine.

Sila časa nas je zjediniła in sila časa nas je skupaj dovedla, da damo odgovor na ošabne besede in dejanja naših narodnih nasprotnikov. V spominu Vam je, da se nam je na shodu Nemcev v Celovcu zaklicalo, da so Nemci »ljudstvo gospodov«. Tej širokoustnosti nasproti odgovarjamo, da mi nismo »ljudstvo hlapcev« in da hočemo biti enakopravni in enakoveljavni z vsakim drugim narodom v Avstriji.

Najodličnejši znak vsacega naroda in narodnosti je pa jezik. Jezik izgubljen, je narodnost izgubljena, in pogubljen narod je le gnojilo drugim narodom. — Zato se je od nekdanj tolika veljavnost pri vseh narodih polagala na obrambo in ohranitev jezika.

Odkar imamo v Avstriji ustavno življenje, vedno je bilo jezikovno vprašanje predmet razprav na shodih in v društvih, in ni ga bilo slovenskega tabora, kjer bi se ne bile zahtevale pravice slovenskemu jeziku.

Jezik slovenski ima slavno zgodovino. Pred tisoč leti sta se ga posluževala slovanska blagovestnika Ciril in Metod, da otmata slovanske narode iz tmene paganstva. Učenjaki domači in tuji hvalijo njegovo bogastvo in lepoto. Na svoj jezik smo torej lahko ponosni. Nemška brezobzirnost zatirala je narod naš in jezik, a zatrla ga ni, vtesnila nam je domovino, a uničila je ni in kar nam je ostalo, to hočemo braniti in ohraniti. Že to nam daje pravico in dolžnost, braniti svoj jezik. A to bi danes, v časih narodne silovitosti ne zadostovalo, da nimamo tudi zakonito zajam.

vrše in škripaje z velikimi kapljami . . . Drevored je skoro do cela pokrit z lužami.

„Samo nekaj ne morem razumeti“, izpregovori stražnik po daljšem molčanju, — „kako si vendar semkaj zašel? Vrata so zaprta. Kako si skočil črez zid, kako? Če si skočil črez ozidje, potem je to za takega starca — zadnje!“

„Ne vem, batjuška, ne vem. Kako sem semkaj zašel, tega sam ne vem. Hudobec se je menda igral z menoj. Božja kazn. Res, zlodjeve spletke, satan mi je bil zmešal razum. Ti, batjuška, si menda tukajšnji stražnik?“

„Stražnik sem“.

„Si ti jedini stražnik pokopališča?“

Pritisk vetra je bil tako silen, da sta oba za hip obstala. Stražnik odgovori, ko veter poneha: „Trije smo, eden boleha na mrzlici, drugi pa spi. Midva se menjava“.

„Tako, tako, bratec, tako . . . Kakšna vihra, kakšna vihra! To čutijo izvestno tudi ljubi umrli! Tuli ko zver . . . Oh, oh, oh . . .“

„Od kod pa prideš?“

„Od daleč. Tam od Vologde sem. Romam v svete kraje in molim za dobre ljudi. — Reši nas, o Gospod, in usmili se nas!“

(Dalje sledi.)

čene pravice, gojiti svojo narodnost in svoj jezik, in zahtevati zanj iste pravice, kakor jih vživa v Avstriji vsak drug jezik.

Po nesrečni vojski leta 1866 razdelila se je Avstrija na dve polovici, v naši polovici naj bi gosposodovali Nemci, v drugi Madjari! Dala se nam je ustava leta 1867 in v ustavnih določbah bili so Nemci radodarni. Vsprejela se je kakor člen 19. v temeljni zakon o splošnih pravicah državljanov določba:

Vsi narodi v državi so enakopravni in vsak narod ima neprekršno pravico, da ohrani in goji svojo narodnost in svoj jezik.

Država priznava enakopravnost vseh v deželi navadnih jezikov v šoli, uradu in javnem življenju.

V deželah, v katerih stanuje več narodov, naj so javna učilišča tako uravnana, da vsak narod, ne da bi se silil učiti drugega deželne jezika, dobi potrebna sredstva za omiko v svojem jeziku.

Nemci so mislili namreč, po umetnem volilnem redu nam je itak gospodstvo v Avstriji zagotovljeno za vse čase, in pravice, katere pripoznamo drugim narodom, se itak ne bodo zahtevale in izvršile. Napravili so račun brez krčmarja. Dokler so deželni zbori pošiljali poslance v osrednji parlament, je bilo Slovanstvo po številu slabo zastopano. Ko so prišle leta 1873 neposredne volitve, prišlo je Slovanstvo okrepjeno v državni zbor in volilna reforma preteklega leta je slovansko zastopstvo zopet pomnožila.

Vselej so slovanski poslanci zahtevali pravico svojim jezikom in čem številnejši so prihajali v državni zbor, s tem večjim naglasom in vspehom.

In najnovejše volitve izvile so Nemcem gospodstvo iz rok.

To jih boli, tega ne morejo prenašati oni, ki so vajeni gospodovati. V zadnjem državnem zboru določila so se Nemcem le druga mesta, prva mesta zavzemali so poslanci večine. Videlo se je Nemcem, kako neznosno jim je to in ugibali so, kako bi dali duška svoji nevolji.

Prišle so jezikovne naredbe za Češko in potem za Moravsko. Te so bile Nemcem le povod in izgovor za obstrukcijo. Ker so jezikovne naredbe popolnoma utemeljene v osnovnem zakonu, niso jih mogli pobijati z razlogi, pričeli so toraj ropotati in tako so ustavili parlamentarno poslovanje in zakrivilo, da se marsikatera koristna stvar ni mogla rešiti.

Jezikovne naredbe toraj niso bile vzrok, ampak samo izgovor za obstrukcijo. Vzrok obstrukcije je marveč to, da se je Nemcem prevlada izvila iz rok. Spominjam se zopet tistega koroškega poslanca, ki je rekel, da so Nemci ljudstvo gospodov, pri ravno isti priliki pa je rekel, »da Nemci morajo do gospodstva priti«. To je tedaj pravi vzrok obstrukcije.

Jezikovne naredbe so samo to v obliko zapovedi spravile, kar se je na Češkem in Moravskem pri sodiščih in uradih malo da ne do pičice že prej vršilo.

Mi Slovenci smo silno na slabšem; kar rabo našega jezika v uradih zadeva — izvzemši na Kranjskem — ne vživa slovenski jezik po drugih pokrajinah in tako tudi hrvatski v Istri skoraj nikake veljave.

Mi zahtevamo iste pravice za svoja jezika, slovenskega in hrvatskega, kakor jih pripoznavajo češke naredbe češkemu jeziku.

Ni nam pa na misli, da bi zahtevali, da morajo vsi uradniki, tudi oni, ki poslujejo v nemškem delu Koroške in Stajerske, znati slovenski; odločno pa moramo to zahtevati od onih, kateri poslujejo med slovenskim prebivalstvom, in odločno moramo zahtevati, da znajo hrvatski oni, kateri poslujejo med hrvatskim prebivalstvom.

In to zahtevati imamo ravno sedaj najtehtnejši vzrok.

V zadnji dobi so se sklenili novi civilnopravni zakoni, kateri napravijo cel prevrat v pravosodstvu. Doslej so se razsojale pravde na podlagi pisanih govorov, na podlagi mrtve črke. Odslej nastopi ustno postopanje, razsojanje na podlagi žive besede. Kako naj se to vrši, če sodniki niso popolnoma zmožni jezika strank? Odločno bi morali protestirati in vporabiti vsa sredstva proti temu, če bi se poskusilo s strankami občevati posredno, s pomočjo tolmačev, ali če bi se poskusilo zapisovati izjave strank v drugem jeziku in ne v istem, katerega so

stranke govorile. In da se to doseže, mora vlada strogo paziti na popolno znanje jezika pri prostih in že nastavljenim uradnikom, nezmožnim našega jezika, zapovedati, da se ga v določenem roku priuče in izkažejo, da so se ga priučili.

Take zapovedi so se od nekdanj dajale in torej tudi niso nove v naredbah za Češko in Moravsko. Kako je skrbjeno za slovenščino in oziroma hrvaščino v šoli, to bodo pojasnjevali govorniki iz Stajerskega, Koroškega in Primorskega. Največja krivica se nam godi v šoli s tem, da po večem nemški in laški zastopi in oblastva določajo o naših šolah. Na odločilna mesta v šolstvu nastavljajo se možje, ki večkrat še našega jezika niso zmožni ali so naši poznani in odkriti nasprotniki. Mi moramo zahtevati, da bomo o svojem šolstvu sami odločevali, kakor prepuščamo Nemcem in Italijanom, da si svoje šolstvo sami urejajo, mi zahtevamo avtonomijo v šolstvu, ker naši narodni nasprotniki le zavirajo zdravi razvoj našega šolstva.

Nadalje je silna krivica, ki se nam godi na šolskem polju, ta, da se slovenski in hrvatski otroci po nasilstvu in zvijači silijo v nemške in laške šole društev „Deutscher Schulverein“ in „Lega nazionale“. Ukreniti se mora po zakonu, da je to nedopustno, in da vsak otrok mora dobivati nauk v svojem maternem jeziku.

Zahtevamo dalje, da se tudi v javnem življenju našemu jeziku dá tista veljavnost, ki mu gre po zakonu. V tem oziru naj samo omenim, da pri tako eminentnem javnem občilu, kakor so železnice, še slovenskih in oziroma hrvatskih imen nimaje v imeniku postaj. Imel sem priliko pritoževati se v državnem zboru, da se je odklonila neka poslatev po železnici v Kamnik, češ, da postaje Kamnik ne poznajo.

Veselslavni shod! Trideset let je, odkar nam je v temeljnih zakonih enakopravnost zajamčena in še sedaj, se moramo za vsako pravo drobtino pravice našega jezika bojevati. Prišežena dolžnost vsake vlade je, izvesti ustavo, in tako ne odnehamo, dokler se nam ne izvede enakopravnost. Z jezikovnimi naredbami za Češko in Moravsko storil se je jeden korak naprej v tem oziru, od katerega pa mi Jugoslovani nimamo koristi in zato smo hvaležni, da je princ Svarcenberg pred svojimi češkimi volilci naglašal, da jezikovne naredbe, kakor so se dale za Češko in Moravsko, morajo se raztegniti na vse druge narode in osobito na Slovence in Hrvate, sicer se to vprašanje ne spravi z dnevnega reda. — Enakopravnost se mora izvesti, naj je Nemcem in Italijanom prav ali ne, to veli temeljni zakon, to je potreba in zahteva naših probujenih narodov in vedeli si jo bomo izvojevali!

Prečitela se bode tem mojim izvajanjem primerna resolucija in prosim, da se sprejme.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. septembra.

Vlada in večina. Kakor smo že opetovano naglašali, kažejo vsi dogodki zadnjega časa, ki se tičejo pogajanj med grofom Badenijem in večino, da čudno zamotano vprašanje še ni rešeno in da je obzorje tem manj jasno, čim bolj se približuje 23. september. Na dnevnem redu sta še vedno dve važni vprašanji, namreč kdo bo vodil poslansko zbornico in kaka sredstva bo ta vporabila, da se stare opozicija in omogoči resno delovanje. Grof Badeni se je že pogajal s parlamentarno komisijo, njenim pododsekom, s posamnimi člani strank parlamentarne desnice, toda, kakor se zdi, je vse ostalo pri starem. Ministerski predsednik ne mara pokazati tiste odločnosti, ki je v tem slučaju neobhodno potrebna, on še vedno upa, da ga bodo rešili iz te zagate liberalni veleposestniki in pa italijanski liberalci, s katerimi se je dogovarjal minule dni in jih, kakor smo poročali, tudi res pridobil za svoje namene. Zadnje dni minulega tedna so bivali na Dunaju člani poljskega izvrševalnega odbora Jaworski, Dzieduszycki, Madeyski in Rutowski, poleg teh pa tudi Čeha dr. Pacak in dr. Stransky. Očividno se je šlo za to, ali naj se vsprejmejo v večino tudi laški zastopniki. Kaj se je tu ukrenilo, je še pikrito javnosti, gotovo pa je, da se zdi sedanj položaj vsem strankarjem zelo kritičen. — „Narodni Listy“ pišejo, da se tekom današnjega dne reši vsaj predsedniško vprašanje. V to zadevo je sedaj posegel kot starosta parlamentarne komisije vitez Jaworski, ki se je že pogajal z dr. Kathreinom ter obema podpredsednikoma. Ostala stvar pa ostane najbrže ne-

rešena do zadnjega trenutka, ko se snidejo na Dunaju vsi parlamentarci.

Klubova posvetovanja. Velika večina izmed 17 klubov državnega zbora je že sklicana k posvetovanju v poslanski zbornici. Razun onih klubov, katerih seje smo že naznanili, omenjamo tu poljskega kluba, ki se snide pojutranjim zvečer, dalje katoliške ljudske stranke, katere člani so sklicani na 23. t. m. ob 9. uri dopoldne. Nemški liberalci zborujejo pojutranjim dopoldne ob 10. uri, nemška ljudska stranka isti dan zvečer, krščanski socialisti pa isti dan popoldne ob 4. uri. Najnujnejše zadeve pa morajo biti na dnevnem redu socijalno-demokratske zveze, ki je sklicala svoje člane že na jutrišnji dan ob 10. uri dopoldne. Pri teh sejah bo menda načelnikom že mogoče obvestiti klubove člane o o prvih sklepih parlamentarne komisije.

Stojalovskega zadeva je z izjavo, ki jo je imenovan dne 5. t. m. v Rimu podpisal, popolno rešena. V tej izjavi se Stojalovski popolno podvrže vsem odlokom cerkvenih oblastev, obsoja in preključuje vse, kar je javno ali zasebno govoril, pisal ali delal proti škofom in drugim cerkvenim dostojanstvenikom, kakor tudi vse, kar je govoril in pisal proti pravicam katoliške cerkve, ter se konečno zavezuje, natančno se ravnati po navodilih svetega očeta in popraviti to, kar je zakrivil s svojim protipravnim postopanjem. Na podlagi te izjave in pa confessio fidei, ki jo je opravil v pričo papeževega delegata, prokuratorja reda dominikancev, se je preklicalo izobčenje in je bil toraj Stojalovski zopet vsprejet v naročje svete cerkve. »Gazetta Narodova« poroča, da je bil Stojalovski v znamenje popolne sprave včeraj v avdienci pri svetem očetu. — Ob enem pa pišejo poljski listi tudi že o njegovi kandidaturi za državni zbor. Nekateri listi trdijo, da bo Stojalovski kandidoval v Szajerjevem volilnem okraju, »Fremdenblatt« pa oporeka tej trditvi in naglašja, da bo poslanec pete skupine, Kubik, odpovedal se državnozbornemu mandatu v korist Stojalovskega.

Nemški cesar v Budimpešti. Danes dopoldne je despel nemški cesar v glavno mesto onostranske polovice, kjer mu je bil pripravljen nad vse slovesen vsprejem. To je prvi obisk, s katerim počasti nemški cesar ogersko glavno mesto. Vladarja Nemčije spremlja po budimpeštanskih ulicah državni tajnik Bülow, mej tem ko je z avstrijske strani poleg cesarja prisoten tudi zunanji minister grof Goluhovski. To dejstvo daje nekaterim politikom povod, da govore o važnih političnih zadevah, ki se bodo baje obravnavale v teku tega časa. Posebno simpatično pozdravljajo nemškega cesarja mažarski vladni listi kot zvestega zaveznika Avstro-Ogerske in treznega presojevalca zunanje politike.

Rusija in Poljak. Poročali smo že, da je car Nikolaj podal že nekoliko dokazov o naklonjenosti napram poljskemu narodu. Izmed teh se posebno omenja korak ruske vlade, s katerim se hoče dovoliti avtonomija poljskih mest, ob enem pa tudi poljščini zagotoviti več pravic. Ta carjeva naklonjenost pa zelo bode vse nasprotnike poljskega naroda. Najbolj strupena je v tem oziru dunajska »Neue Freie Presse«, ki se naravnost norčuje iz vsega, kar se je dogodilo mej Poljaki povodom carjevega bivanja v Varšovi. Posebno neljubo je temu židovskemu listu to, da se je car kazal naklonjenega tudi katoličanom in je celo (!) pripognil svoje koleno, ko je šel mimo katoliške cerkve v trenutku, ko se je opravljala sv. maša. Po trditvi tega glasila je ta vspeh pripisovati samo »klerikalnim« poskusom in je torej povsem umevna grozna nejevolja, ki se zrcali iz vsake vrstice tega poročila, kajti ta list še nikdar ni bil naklonjen temu, kar nosi krščansko in slovansko ime.

Grško-turška mirovna pogodba je torej venderle podpisana, skoravno je bilo soditi, da turška vlada še ne bo zadovoljna z nekaterimi važnejšimi določbami. »Agence Havas« poroča o tem nastopno: Mirovna pogodba, ki je prav za prav šele splošen načrt za konečno pogodbo, je bila podpisana v soboto popoldne ob 4. uri. Načrt sestoji iz desetih členov in konečne določbe. Najvažnejši so nastopni pogoji: Državno mejo mej Grško in Turčijo določi konečno mešana komisija, obstoječa iz pooblaščenecv obeh držav in vojaških delegatov vseh poslaništev. Gotovo je v tem oziru sedaj toliko, da pripadejo v oblast Turčije vas Kutsufliani, vse gorve ob Zarkosu, Gunitai, Kutsochiroso, potem Akrotirske, Melunske in Godamanske višave ter vse gore v okolici Rhapsanija. Poleg tega želi Turčija

tudi vas Nezeros in pa jezero jednakega imena. O poslednji zahtevi bo pa še le odločevala zgoraj omenjena komisija. Vojna odškodnina je določena na štiri milijone turških funtov. Turške čete se morajo pomakniti do reke Peneios takoj, ko bo grški parlament odobril načrt glede vojne odškodnine in v to potrebnih dohodkov. Ostale določbe so manj važnega pomena in se tičejo le notranjega občejanja mej Grki in Turki. Kakor je torej razvidno, izgubi Grška poleg ogromne škode, ki jo ima že sedaj vsled dolgotrajne vojske, ki je tako rekoč zaprla vse vire dohodkov, še vse najvažnejše postojanke, ki so jej služile v obrambo proti Turkom in je sedaj Tesalija Turkom popolno odprta. Vrh tega pa mora plačati ogromno svoto kot vojno odškodnino. Po vsej pravici je torej izjavil grški ministerski predsednik Rallis, da so pogoji zelo obteževalni. V malo dneh se snide grški parlament, kateremu se predlože vsi ti načrti. Ako jih odobri, potem se takoj odslové vsi rezervniki razun dveh zadnjih letnikov, ki bodo ob enem z novinci določeni za mejno stražo v Tesaliji. Načeloval ji bo bojda general Smolenski.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. septembra.

(Blagoslovljenje gimnazijskega poslopja v Kranju.) Nad vse sijajno se je ob ugodnem vremenu v soboto blagoslovilo in svojemu namenu izročilo krasno novo gimnazijsko poslopje v Kranju. Slovesnosti so se udeležili deželni predsednik baron Hein, deželni glavar Oton Detela, deželna odbornika Murnik in dr. Schaffner, državni poslanci dr. Ferjančič, Kušar in Pogačnik, deželni šolski nadzornik Šuman in še mnogo druge odlične gospode od blizo in daleč. Na kolidvoru so goste pričakovali župan Šavnik z občinskimi odborom, gimnazijski ravnatelj Hubad in mnogo družega občinstva. Gostje so se po pozdravu odpeljali v župnijsko cerkev, kjer je dekan Meznarec opravil sveto mašo, med katero je pevski zbor pod vodstvom nadučitelja Pezdica krasno pel neko Wittovo mašo. Potem se je vršil slovesni spreved k novemu poslopju, katero je dekan Meznarec blagoslovil. Na to so se vršili v gimnazijski kapeli razni goverji, slavnosti primerni, in potem se je krasna zgradba izročila svojemu namenu. Nadejamo se, da o vsej slavnosti dobimo še podrobnejše poročilo. — Vsa čast Kranjcem za njih požrtvovalnost, katero so pokazali pri zgradbi gimnazijskega poslopja, in za skrb in ljubezen do mladine, katero tako lepo kažejo z blagohotnimi podporami. Zavodu želimo obilo blagoslova božjega in njega ravnatelju tudi v prihodnje iste vneme in delavnosti za prospeh zavoda, kakor jo je dosedaj kazal v toliki meri!

(Novi pravosodni uradniki pri sodiščih v Mariboru in Celju.) Poroča se nam: Graška »Tagespost« v jedni zadnjih številh hvali sestavo novega sodišča v Mariboru in slika nove sodnike kot v resnici take može, kateri so jedini sposobni, da so na tako vzvišenem mestu. Tudi mi se to pot splošno strinjamo s »Tagespostom«, zakaj tudi mi proti novoimenovanim mariborskim sodnikom ne moremo ugovarjati. Večinoma so dobri juristi in imajo ono lastnost, katera je posebno v takem kraju sodniku potrebna, ako hoče, da ustreza svoji nalogi, namreč, da je na glasu nepristranosti, tako, da mu vsakdo lahko popolnoma zaupa. Nikakor pa ne morejo biti zadovoljni štajerski Slovenci z imenovanimi celjskimi sodniki in nam se zdi članek, katerega je priobčila zadnja »Südt. Post«, zoper ta imenovanja, popolnoma umesten. In zakaj? V področje celjskega okrožnega sodišča spada 197.693 Slovencev in samo 11.122 Nemcev in vendar med vsemi novoimenovanimi svetniki ni niti jednega Slovenca, ampak med vsemi uradniki je le jeden tajnik Slovenec. Da se slovenski sodniki ravno v Celju tako prezirajo, je vendar popolnoma neutemeljeno in naravnost nepravilno. Mi sicer ne maramo dvomiti nad objektivnostjo novoimenovanih uradnikov ali vendar s kakim zaupanjem naj gre slovenski Stajerec pred sodnika, o katerem je prepričen, da je ne le po rodu Nemec, ampak tudi po političnem mišljenju skrajni nasprotnik njegovega rodu! In takega moža vidi odločevati o njegovem imetju, o njegovi prostosti in o njegovi časti! In vendar so ravno v Celju dogodki zadnjih let pogosto dokazali, kako potrebna bi bila ravno tukaj kaka bistvena izprememba. Mi ne rečemo, da se ni tudi v Celju že marsikaj na bolje obrnilo, zlasti, odkar je odšel zagrizeni Hein-

richer, vendar pa štajerski Slovenci, kateri so z mariborskim sodiščem zadovoljni, s celjskim nikakor biti ne morejo, ker ravno s tem imenovanjem zadobilo je to sodišče zopet svoj popolnoma nemški značaj. In proti takemu nastavljanju bodo Slovenci vedno protestirali z vso odločnostjo.

(Slovensko gledališče.) Poroča se nam: Kakor razvidno iz razposlanega naznanila dramatičnega društva, prične se letošnja gledališka sezona dne 1. oktobra in sicer, kakor se nam poroča, s Schakspetrovo veseloigro »Trgovca beneški« z g. Inemanom v ulogi Sylocka. — Bogati program nas navdaja s tem večjim zadoščenjem, ker se namerava letos popolnem opustiti oni lahki in spolzki operetni genre, zoper kojega smo se vedno borili. — Lehkokrila muza utegne pa najti letos posebnega povspeševalca v osebi nemškega ravnatelja Schlesingerja, ki je — kakor iz njegovega prednaznanila razvidno — po uzorih Dunajskega ravnatelja Wilda sestavil svoj pevski repetvar iz najumazanejših francoskih operet. Veseli nas toraj, da se intendantca zaveda svoje vzvišene naloge in da hoče uprizoriti zgolj igre in opere, ki bodo poleg zabave — bistrile um in blažile srce. Za letos obeta se nam več izvrčnih domačih del, kar se mora v interesu razvoja slovenske dramatične umetnosti le odobravati. Tudi opere so zelo srečno izbrane. Krasna poljska opera »Halka« pride že v drugi polovici oktobra kot prva noviteta na oder. Kar se tiče igralskega in opernega osobja, omeniti je pred vsem, da je za dramo na novo engazovana gospica Hilbert, bivši član narodnega gledališča v Brnu, za najvne naloge, za opero pa gospica Gabrijela Horvat, bivši član hrvatskega narodnega gledališča v Zagrebu za alt in mezzo-sopran-partije. Program je raznovrsten in obsežen, ter je želeli, da bi se oglasilo ne le veliko odjemalcev lož, temveč tudi večje število abonentov na sedeže, kojim je intendantca nastavila zelo nizke cene.

(V Dedendolu pri Višnji Gori.) kjer je bila nekda zelo sloveča božja pot (Valvasor jo imenuje »eine miraculose Kirche«) se bo v nedeljo, dne 26. t. m. blagoslovil zaradi starosti imeniten križev pot, ki je sedaj po velikodušnem daru neke gospe prenovljen.

(Dnevni red) občinskega sveta izrednej seji, katera bode v torek, dne 21. septembra 1897, ob petih zvečer v telovadnici I. mestne deške petrazrednice v Komenskega ulicah. I. Predsedstvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Volitev odseka trojice za posvetovanje o ustanovitvi mestne godbe. IV. Personalnega in pravnega odseka poročili: 1. o izjavi pravnega konzulenta mestne občine ljubljanske v zadevi uknjižene servitute pri posestvu kneza Karola Auersperga; 2. o razpisu c. kr. deželne vlade v zadevi prošnje stavbenika Viljema Treota za stavbno dovolilo. V. Finančnega odseka poročili: 1. o nakupu nekaterih, za napravo Kuhnove ceste potrebnih parcel; 2. o dopisu mestne hranilnice ljubljanske za odobritev obrestne mere 4.30 % glede posojila, katero se je s sklepom upravnega odbora z dne 31. avgusta letos dovolilo društvu »Narodni dom« v Ljubljani. VI. Stavbenega odseka poročila: 1. o dodatnem odobrenju nekaterih zaradi nujnosti po mestnem magistratu oddanih stavbnih del; 2. o odobritvi regulacijskega načrta in o dotičnem razpisu c. kr. deželne vlade; 3. rekurzu Ivana Kneza proti magistr. odloku št. 39758/1896; 4. o ugovoru Alojzija Pauschina proti magistr. odloku št. 10656/1897; 5. o prošnji Marije Potočnikove za spremembo regulacijske črte pri njenih hišah št. 5 in 7 ob Šentpeterskeji cesti; 6. o nasvetih enquete, sklicane zaradi rešitve kolodvorskega vprašanja; 7. o dopisu županovem glede rešitve Ivana Mohorčevega rekurza v seji obč. sveta dne 7. sept. t. l.; 8. o oddaji del za napravo Kuhnove ceste; 9. o regulacijskem načrtu za Vodmat in za oni del mesta, ki leži za južnim kolodvorom ob obeh straneh Dunajske ceste. VII. Odseka za uboge poročila: 1. o samostalnem predlogu obč. svetnika Ivana Subica glede ustanovitve grelnice; 2. o določitvi, kako je postopati pri izdajanju spričeval v dosego pravice revnih v smislu naredbe ministerstev za pravosodje, notranje stvari in finance z dne 23. maja 1897, drž. zak. št. 13; 3. o predlogu obč. svet. dr. V. Gregoriča, kako bi bilo premeniti oskrbovanje ubogih glede na novi domovinski zakon; 4. o sprejetju ubožne ustanove Lize Karlichove v smislu deželnega predsedstva razpisa št. 12638 z dne 25. avg. 1897. VIII. Policijskega odseka poročila: 1. o ustanovitvi mestne posredovalnice za posle in delavce;

2. o prizivu štirih prodajalk na Pogačarjevem trgu proti magistratnemu ukazu, da morajo dne 1. novembra 1897 zapustiti in potem podreti barake; 3. o prošnji zadruga prevoznikov, da bi se opustilo stojišče na Resljevej cesti; 4. o predlogu županov, da bi se upeljal drug način odvažanja in nabiranja smetij; 5. o predlogu magistratovem, da bi se za portale in naogledne predalnice, ki segajo čez stavbno črto na javni svet, pobirala posebna priznavalna najemščina. Finančnega odseka poročili: 1. o prošnji gospe Albertine Hengthalerjeve, bivšega mestnega blagajnika vdove, za nadaljnje izplačevanje miloščine njenej hčeri; 2. o prošnjah mestnih uslužbencev za podpore in nagrade. X. Direktorija mestnega užitninskega zakupa poročilo o uspehih užitninskega zakupa v letošnjem prvem polletju. XI. Mestnega magistrata poročilo o sprejemih v občinsko zvezo.

(Ljudski shod v Kropi), katerega je včeraj popoldne priredilo slov. katol. delavsko društvo, se je obnesel jako sijajno. Vdeležilo se ga je lepo število kroparskih mož, pa tudi nekaj Kamnogoričanov, ki so z največjo vztrajnostjo poslušali tri ure trajajoče govore. Posebno veliko zanimanje je vzbudilo temeljito, a ob enem prav poljudno pojasnilo drž. posl. č. g. dr. Kreka o delovanju državnega zbora. Obširneje poročilo o tem shodu, na katerem ni bilo nikakega nasprotstva, nam je obljubljeno.

(Romarski vlak na sv. Višarje) priredi potovalna pisarna E. Schmarda v Ljubljani, Marije Terzije cesta št. 4 v nedeljo, dne 26. septembra t. l. po znižanih cenah. Nazaj grede bode skupni obisk Marije Pomagaj na Brezjah. Vlak odpeljal se bode iz Celja v nedeljo dne 26. t. m. ob 6. uri 45 min. zjutraj ter se bodo vsprejemali udeleženci na vseh postajah do Ljubljane, odkoder bode odhajal vlak z južnega kolodvora proti Trbižu v 9. uri 36 minut popoldne.

(Glas iz Vodmata.) Vodmatčanje dobili so zdaj potrdilo, da so odpadli od katastralne občine „Vodmat“, ter da so priklopljeni h katastralni občini „Ljubljana“. Znano pa je, da so prebivalci Vodmata, brez male izjeme sami Slovenci. A dobili so vendar odlok od sodišča le v nemškem jeziku. Naj bi torej c. kr. deželna sodnija imela vsaj nekoliko ozira na š. 19.

V o d m a t č a n i.

Telegrami.

Mohač, 20. septembra. Nemški cesar se je udeležil včeraj božje službe na prostem. Prenočil je v železniškem vozu in se danes zjutraj odpeljal v Budimpešto.

Budimpešta, 20. septembra. Točno ob deseti uri je došel sem nemški cesar v avstrijski uniformi z redom sv. Stefana. Na kolodvoru ga je pričakoval avstrijski cesar, ki je došel včeraj zjutraj ob 5. uri iz Mohača, z nadvojvodo Francem Ferdinandom in vojvodi ter mnogimi ogerskimi dostojanstveniki. Vladača sta se dvakrat poljubila, na to je nemški cesar pozdravil nadvojvodo Franca Ferdinanda ter nagovoril več odličnih oseb, mej temi Szögyenyja in glavnega konzula Ratibora. Mnogobrojna množica občinstva je navdušeno pozdravljala vladarja, ki sta se potem odpeljala v dvorec.

Rim, 20. septembra. „Agenzia Stefani“ poroča, da je kralj podpisal dekret, s katerim se imenuje Gianturco pravosodnim, Codronchia pa naučnim ministrom. Poslednji je bil, kakor znano, kraljevi komisar na Siciliji.

Curih, 19. septembra. Včeraj dopoldne po deseti uri se je pojavil v kantonih Graubünden in Glarus močan, štiri sekunde trajajoč potres; pri Arosi je bil sunek tako močan, da so se odtrgale večje skale. Smer mu je bila od severa proti jugu.

New-Jork, 20. septembra. Predsednika mehikanske republike je napadel 32 letni domačin Joaquin Arroyo, ko se je prvi predvčeranjim vdeležil obletnice samostojnosti Mehike, obdan od častne straže. Napadovalec je vdaril predsednika za tilnik, a mu ni povzročil nikake rane. Ko je hotel ubežati, ga je straža prišla in odvedla v zapor. Orožja ni imel pri sebi.

Montevideo, 19. septembra. Včeraj se je podpisala mirovna pogodba mej vlado in vstaši.

Umrli so:

17. septembra. Viktor Zupančič, zidarja sin, 9 mesecev, Tržaška cesta 12/a, črvenni katar. — Anton Krivic, krojač, 71 let, Florjanske ulice 27, naduha in ostarelost.

18. septembra. Jakob Hartman, izvošček, 61 let, Emonska cesta 4, legar. — Ludmila Seršen, sprevednika hči, 14 dni, Vodmat 29, dyspepsia.

V bolnišnici:

15. septembra. Marija Trebušak, kuharica, 33 let, pljučni edem.

16. septembra. Stefan Francot, gostilničarja sin, 14 dni, pemphygus acutus.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Mokrina v 24. urah v mm.
18	9 zvečer	732.5	12.9	sl. jvzh.	skoro jasno	
19	7. zjutraj 2. popol.	731.1 728.7	12.1 19.2	sl. svzh. p. m. jug	oblačno	14.6
19	9. zvečer	725.7	13.3	sl. szah.	dež	
20	7. zjutraj 2. popol.	716.1 727.8	13.8 17.7	sl. jvzh. sr. jzh.	del. jasno poloblačno	22.3

Srednja temperatura sobote 14.1°, za 0.4° pod normalom.
Srednja temperatura nedelje 15.0°, za 0.7° pod normalom.

Naznanilo.

Udano podpisani naznanja p. n. občinstvu, da izdeluje vsa

krojaška dela

po najnižji ceni, sosebno za dijake, in se zaradi tega časti duhovščini, p. n. občinstvu in dijakom priporoča v izdatna naročila.

Z odličnim spoštovanjem

637 1

Janez Komat,

krojač, Tržaška cesta št. 12/a, tik tobačne tovarne.

Mestna občina v Radovljici sprejme takoj

občinskega tajnika,

kateri bode imel delovati tudi pri mestni hranilnici. — Plača po dogovoru.

Prošnje vložiti so do 22. septembra t. l. pri mestni občini Radovljica.

632 3—3

Ivan Škerjanec, gostilničar v Ljubljani, Kopitarjeve ulice št. 6, priporoča

624 6—5

kranjske klobase

iz zanesljivega prašičjega mesa, lastnega izdelka. Razpošilja tudi v zavojih po 5 kg. in višje po pošti proti povzetju.

Vsak torek in petek večer dobé se sveže klobase za pečenje, prekajene pa vsak dan v gostilni, kjer se toči pristno, naravno vino.

Št. 32.812.

539 3—1

Ustanova.

Za dobo prihodnjih treh let, t. j. za 1898, 1899 in 1900, podeliti je dvema deklicama Katarine Warnusove ustanovo za vzgojo deklic v znesku 126 gld. na leto.

Pravico do te ustanove imajo deklice, ki so ustanovnici v sorodu, ali pa, ko bi takih ne bilo, hčere ljubljanskih meščanov.

Prošnje opremljene s potrebnimi dokazili vložiti je pri podpisnem magistratu do 20. oktobra t. l.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 10. septembra 1897.

„Posojilnica in hranilnica v Poljanah nad Škofjo Loko, registr. zadruga z neomejeno zavezo“.

Bilanca dne 30. avgusta 1897.

(12mesečni obstanek.)

642 1—1

Posojila	gld. 38.310.—	Udov: 146.
Naloženo pri drugih zavodih		Hranilnih vlog
in gotovine	57.326 25	gld. 87.531.94.
Prometa v 12 mesecih, od 30. avgusta 1896 do 31. avgusta 1897, gld. 208.445.68.		

Dunajska borza.

Dne 20. septembra.			Dne 18. septembra.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	102	gld. 15 tr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	159	gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	198	gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	10	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160	25	Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	19	25
Avstrijska zlata renta 4%	124	60	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189	50	Rudolfove srečke, 10 gld.	26	50
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	80	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	80	Salmove srečke, 40 gld.	72	—
Ogerska zlata renta 4%	121	70	Tisinske srečke 4%, 100 gld.	141	—	St. Genois srečke, 40 gld.	79	25
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	35	Dunavske vravnave srečke 5%	129	—	Waldsteinove srečke, 20 gld.	57	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	942	—	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	109	50	Ljubljanske srečke	22	50
Kreditne delnice, 160 gld.	358	90	Posojilo goriskega mesta	112	50	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	162	50
London vista	119	75	4% kranjsko deželno posojilo	98	—	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3385	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	72 1/2	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	80	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	400	—
20 mark	11	73	Prijoritete obveznice državne železnice	—	—	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	85	—
20 frankov (napoleonor)	9	52 1/2	južne železnice 3%	182	25	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—	—
Italijanski bankovci	45	15	južne železnice 5%	125	30	Montanska družba avstr. plan.	135	40
G. kr. cekini	5	66	dolenjskih železnice 4%	99	50	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	166	—
						Papirnih rubljev 100	127	37

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za izgube pri šrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobika. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnice.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni vrednik: Ivan Rakevec.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.